

Ana dil dersi öğrencileri de bütün diğer çocuklar gibi eşsiz bir hayat hikâyesine sahiptir. Onları tek kültürlü biçimde yetişen “yerli” çocuk ve gençlerden farklı kılan ve eşsizliklerine katkı sağlayan husus, (başka etmenlerin de yanında) göçmenlik geçmişleridir – bizzat göç etmiş olmaları veya göç eden ebeveyn veya büyük ebeveynlerin çocukları veya torunları olarak büyümüş olmaları fark etmez. Göçmenlik geçmişi toplumda gerekli değeri görmemesine rağmen her iki durumda da bu gençlerin varlıklarına etki eden başlıca bir kaynak teşkil etmektedir.

Göçmenlik geçmişi, köken kültür ve farklı kültürler arasında sürdürülen hayat ana dil dersi çerçevesinde başlıca konuları oluşturmaktadır. Kişilerin kendi göçmenlik geçmişleriyle yüzleşmeleri suretiyle göç sürecinin insanların hayat hikâyesi üzerindeki etkisi ortaya konulmakta ve öğrenciler, göç ülkesinde karşılaşmak durumunda oldukları zorluklara karşı duyarlı hale getirilmektedir. Diğer taraftan öğrenciler kendi özel kaynaklarının farkına varmakta ve bu kaynakları günlük hayat içerisinde nasıl kullanabileceklerini öğrenmektedir. Öğrenciler göç sürecini ailevi geçmişlerinin bir parçası olarak tanımakta ve kendileri ile ebeveynleri ve büyük ebeveynlerinin başarıları ve tecrübelerine saygı ve takdirle yaklaşmaktadır.

Öğrencilerin, kültürel çeşitliliği bilinçli bir şekilde deneyimlemek ve görünür kılmak amacıyla kendi göçmenlik geçmişlerinin yanında farklı kültürel çevrelere mensup başka öğrenci ve insanların göçmenlik geçmişlerini incelemeleri öngörülmektedir. Öğrenciler, yabancı göç hikâyelerinin analiz edilmesi suretiyle hem kendi geçmişlerini tekrar gözden geçirebilir hem de başka insanlara anlayışla yaklaşabilirler. Bahse konu biyografik öğrenim süreci öğrencilerin, göçün çeşitli sebepleri ve sonuçlarını tanımalarına ve farklı kültürel çevrelere mensup insanlarla birlikte yaşamının doğurduğu fırsat ve sorunlar hakkında bilgi edinmelerini mümkün kılmaktadır. Öğrenciler, göç hikâyeleri ile farklı düzlemlerde yüzleşmek suretiyle aynı zamanda göç olgusuna yönelik toplumsal, siyasi ve ekonomik yaklaşımları idrak etmeyi ve bu hususta strateji ve eylem olanakları geliştirmeyi öğrenmektedir. Kültürel ve dilsel çeşitliliğe karşı hoşgörü ve saygı geliştiren öğrenciler bu sayede kendi kültürlerarası yeterliliklerini de geliştirmektedir.

Aşağıdaki yedi adet ders önerisinin temelini öğrencilerin kimlik deneyimleri, kaynakları ve potansiyelleri oluşturmaktadır. Elbette öğretmenin şahsına ve başkalarına ilişkin farkındalığı da önemli bir rol oynamakta olup, öğretmen bu farkındalığı dersin hazırlanması sürecinde kaynak olarak kullanabilmektedir.

Sınıf ve kademe gruplandırmaları geniş bir çerçevede ele alınmıştır; önerilerin çoğu gerekli uyarlamaların yapılması suretiyle başka sınıflar için de kullanılabilir.

Üç adet ders önerisi (2.7a–c), bilhassa proje günleri veya proje haftaları çerçevesinde örgün eğitim dersleri ile ilgili işbirliği projeleri olarak kullanılacak daha kapsamlı öneriler teşkil etmektedir.